

Tál

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	21403
Gyár / műhely:	Ros y Urgell ('La Ceramo') kerámiagyár
Készítés ideje:	1880 - 1890
Készítés helye:	Valencia (feltehetően)
Jelzés:	nincs
Anyag:	fajansz
Technika:	kobaltoxiddal festett; korongozott; ónmázás; rézlüszterrel festett
Méretetek:	átmérő: 44,7 cm magasság: 12,6 cm talpátmérő: 17,4 cm

Kerek, orsó alakú talpon álló, mélyöblű tálforma szélére négy agyaghurka tapad, gyűrűszerű fület alkotva: az üvegművességből származó ormányos motívum átvételével. A festett díszítés centrális elrendezésű. Középen nyolcszirmú rozetta, két, egymásra fektetett négyszög veszi körbe, mely nyolcszöget alkot, három sorba rendezett, nyolcnyolc íves mezővel, körülötte növényi, geometrikus és arab írásjegyekből összefonódó díszítményekkel. Hátoldalán rézlüszteres csíkok és növényi díszítmény.

A tárgy formája, ornamentikája és kivitelezésének technikája is olyan hűségesen követi a későközépkori spanyol-mór előképeket, hogy a 19. századi származtatása csupán valószínű feltételezés. Előképe egy Manisesben (Valencia, Spanyolország), a 16. sz. első évtizedeiben készült tál lehetett. Hasonló tárgyat közöl eredetiként Henry-Pierre Fourest (*La céramique Européenne*. Paris, 1983 53. p. 24. kép).

A tárgy gyűjtője, dr. Wartha Vince a lüsztertechnika kutatója gyűjteményében a spanyol-mór lüszterezett kerámiák 15-16. századi példái éppúgy megtalálhatóak, mint a feltételezhetően 19. századiak. Egy csoportjukat közli a Ráth György által szerkesztett *Az iparművészet könyvében* (Wartha 1905 2. kötet, LXVI. mellékletén), időmeghatározás nélkül. A Ros Y Urgel cég részt vett az 1891. évi budapesti Országos Agyagipari tárlaton, fémes fényű edényeivel. Feltételezhetően ez alkalommal vásárolt tőlük Wartha Vince.

Irodalom

- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 276. (Csenkey Éva)

